

Een vignette.

Een alleenstaande vrouw van 53 jaar meldt zich aan met een euthanasieverzoek, vanwege ernstige en zeer langdurige, zwaar invaliderende posttraumatische stress bij een low level borderline persoonlijkheidsstoornis.

Zij automuteert zichzelf dagelijks ernstig (snijden of heetwaterverbranding).

Opnames hebben geen meerwaarde,

er is ambulante zorg en thuiszorg

(waarvan de laatste voor haar de meeste steun biedt).

Haar verzoek wordt als wilsbekwaam ingeschat,

en ze wordt hierin ondersteund door haar directe naastbetrokkene (zus en mantelzorgster).

Een geconsulteerd psychiater heeft zorgvuldig onderzocht

welke geïndiceerde behandelmogelijkheden nog niet zijn toegepast,

en behalve ECT (waarvoor onvoldoende indicatie wordt gevonden) zijn die er niet meer.

Er is plaats voor euthanasie in de psychiatrie.

Het is de verantwoordelijkheid van de psychiater

om oor te hebben voor een serieuze doodswens

op basis van psychiatrisch lijden.

Het gaat om het verstaan van de patiënt

door iemand met de bevoegdheid tot uitvoering

het gaat om het inschatten van de ondraaglijkheid van het lijden.

En de psychiater is de deskundige bij uitstek om te wegen

of er nog sprake is van een redelijk behandelperspectief.

Als psychiaters leren wij met professionele distantie

naar het functioneren van onze patiënten te kijken,

en onze behandeling op een professionele wijze te kiezen en uit te voeren.

Het is de kunst om daarbij toch empathisch te blijven,

en oor te houden voor de mate waarin onze patiënten aan hun leven kunnen lijden,

terwijl zij dat door hun stoornis soms maar moeizaam aan ons kunnen overbrengen.

Dat is een zware verantwoordelijkheid, die wij serieus moeten nemen.

Het is niet niks om te overwegen een euthanasieverzoek in te willigen,

het vraagt veel van ons, ook persoonlijk,

en als dat voor ons niet mogelijk is dan zijn we niet verplicht om het toch te doen.

Wel zijn we aan onszelf en aan onze patiënten verplicht

om er openhartig over te spreken en na te denken,

onze eigen motieven zorgvuldig tegen het licht te houden,

en goed te weten hoe we er zelf ten diepste over denken.

Om hiervoor de ruimte te verkennen biedt dit debat een goede gelegenheid.